

Syanotypia

Lyhyt käyttöohje

Liuokset

Pakkauksessa on punnittuna kemikaalit liuoksia A (ammoniumferrisitraatti) ja B (kaliumferrisyanidi) kumpaakin 250 ml:a varten. Suolat liuotetaan lisäämällä pulloihin puhdasta (mieluiten tislattua tai ionivaihdettua) vettä n. 4/5 pullon tilavuudesta ja sekoitetaan pulloa kääntelemällä. Kun jauhe on liennut, täytetään pullot 250 ml:n merkkiviivaa (suoran osan ja kaventuvan kaulaosan rajakohtaan asti). On suositeltavaa antaa liuosten "kypsyä" seuraavaan päivään ennen käyttöä. Liuokset A ja B säilyvät kohtalaisen hyvin suljetuissa pulloissa pimeässä. Myös ennen liuottamista pullot on syytä säilyttää pimeässä.

Paperin herkistys

Valmistettava herkistysliuos on valoherkkää, joten liuoksen valmistus ja paperien herkistys on tehtävä joko heikossa, epäsuorassa hehkulampun valossa tai pimiön suojavaalossa. Herkistysliuoksen valmistamiseksi yhtä suuri tilavuus liuoksia A ja B yhdistetään ja sekoitetaan keskenään. Valmis herkistysliuos ei ole kovin säilyvää, joten sitä kannattaa valmistaa vain kerralla tarvittava määrä. Sekoitettuna herkistysliuoksen tulee olla väriltään vaalean kellanvihreä. Tarvittava tilavuus riippuu herkistettävien paperien määrästä, koosta ja huokoisuudesta. Yleensä n. 2 ml riittää 20x25 cm alan herkistämiseen. Paperi on hyvä kiinnittää reunoistaan kevyesti alustaan esim. maalarinteipillä tai neuloilla. Jos paperi on suurempi kuin kuva-ala, herkistettävä alue on suositeltavaa merkitä lyijykynällä. Tarvittava tilavuus herkistysliuosta kaadetaan paperille ja levitetään välittömästi tasaisesti halutulle alalle joko tavallisella tai vaahtomuovisiveltimellä tai muulla välineellä. Sively on syytä tehdä vaaka- ja pystysuuntaan ja vielä diagonaalisti, jotta herkisteen levittyminen olisi mahdollisimman tasaista. Paperin annetaan ilmakuivua pimeässä (n. ½ . 1 tuntia) tai se voidaan kuivata miedolla lämmöllä hiustenkuivaajalla. Myös herkistetyn, valottamattoman paperin tulee olla väriltään vaalean kellanvihreä.

Valotus

Valotettava paperi asetetaan yhdessä negatiivin kanssa valotuskehukseen tai kahden lasilevyn väliin tiiviissä kontaktissa keskenään ja valotetaan auringon valossa tai UV-valossa kunnes kuvan tummat sävyt alkavat solarisoitua (jos käytettävissä on taka-kannestaan saranoitu valotuskehys, voidaan valotuksen vaikutusta tarkastella kesken valotuksen menettämättä kohdistusta). Minimivalotusaika on aika, joka tuottaa maksimaalisen tumman sinisen sävyn, joko ei enää lisävalotuksella tummene. Käytännössä valotusaika on haettava kokeilemalla.

"Kehitys"

Valotettu kuva kehitetään vedessä. Ensimmäinen vesi on suositeltavaa tehdä hieman happamaksi esim. etikka- tai sitruunahapolla, lisäämällä esim. 25-30 ml väkiviinaetikkaa tai 2-3 g sitruunahappoa litraan vettä. Kuva laitetaan happamoituun veteen ja käsitellään siinä n. 5 minuutin ajan välillä heilutellen ilmakuplien poistamiseksi. Tämän jälkeen kuvaa käsitellään vielä n. 10 minuutin ajan vedessä liikutellen ja vettä vaihtaen kunnes kellertävä väri on kokonaan poistunut. Tämä on olennaista kuvan säilyvyyden kannalta. Kuväsävy on tässä vaiheessa vielä hieman vaalea, mutta se tummuu vähitellen ilman vaikutuksesta hapettumalla. Nopeammin lopullinen kuväsävy saadaan käsittelemällä kuvaa lyhyen aikaa laimeassa vetyperoksidissa, minkä jälkeen kuva huuhdotaan vielä hyvin juoksevassa vedessä. Kuva kuivataan ilmakuivauksella.

Hopeavedos
Olli Jaakkola
www.hopeavedos.fi
0400 706304